

affectabant, dicens: *Scitis quod principes gentium domi-*
nantur in eas, & qui magni sunt, licentia utuntur in eas, ve-
rum non ita erit inter vos, sed quicumque voluerit inter vos
magnus fieri, sit vester minister, Luc. XXII, 25. Quid igitur
 de fastu pontificum Romanorum, quid de episcopis Ro-
 manæ ecclesiæ dicendum? Vocantur quidem magi-
 stratus civiles Rom. XIII, 4. *διακονοι θεου*, sive *ministri*
Dei, sed simul apostolus eod. cap. v. i. tribuit iis
εξουσιαν, *potestatem*, inter quam & ecclesiasticam magna
 est differentia. Queruntur de ista pontificum arro-
 gantia *Protestantium Status*, nec non de iis, qui non
 satis distinguunt potestatem ecclesiasticam & civi-
 lem. *Magnæ disputationes fuerunt*, (ita loquuntur ar-
 ticulo VII. de mutat. abus.) *de potestate episcoporum,*
in quibus nonnulli incommode commiscuerunt potestatem Ec-
clesiasticam & potestatem gladii. Et ex hac confusione
maxima bella, maximi motus exstiterunt, dum Pontifices
freti potestate clavium, non solum novos cultus institue-
runt, reservatione casuum, violentis excommunicationi-
bus conscientias oneraverunt, sed etiam regna mundi trans-
ferre, & imperatoribus adimere imperium conati sunt.
 Plura de potestatis Ecclesiasticæ & politicæ discrimine
 continentur in articuli modo citati apologia, nec non
 in articulis smalcaldicis. Sed pertinet hæc tractatio
 ad doctrinam de jure episcopali. Mihi propositum
 nunc est agere *de ministerio in se spectato, & ministris Ec-*
clesiæ. Quorum potestas non in cogendo sed in dirigen-
 do sita est, talis propemodum, qualis est docentis in
 discipulum, aut medici in ægrotum. Principes etiam
 nolentibus imperant, ecclesiæ ministri volentibus
 prædi-